

Saaja:

Maaeluministeerium, maaelu arengu osakond

Lai tn 39 // Lai tn 41, 15056 Tallinn

info@agri.ee

koopia:

virge.harzia@agri.ee

Saatja:

Võru Instituut

Meie: 3.2-2/9, 01.02.2019

Taotlus

Vana-Võromaa kultuuriomapära kasutava ettevõtluse tugitegevuste toetus 2019. aastaks

Võru Instituut taotleb 2019. aastaks toetust 25 000 eurot eesmärgiga jätkata kultuuriomapära kasutava ettevõtluse tugitegevuste läbiviimist. Käesolevale taotlusele on lisatud eraldi failina toetuse kasutamise eelarvestuslikud kulukalkulatsioonid.

Taotlusega on sisuliselt seotud Vana-Võromaa piirkondliku toetusprogrammi Uma programmi rakendamiseks vajalik töö, kuid selle kulud ei kajastu taotluses, sest rakendumise otsus jätkuvalt puudub ning ajakava ei ole praegu prognoositav.

Vana-Võromaa piirkondlik programm Uma programm

Vana-Võromaa piirkonna arendusorganisatsioonidel ja omavalitsustel on ootus eraldi Vana-Võromaa piirkondlikule toetusprogrammile (Uma programm), mille eesmärgiks on Vana-Võromaa keelelise, kultuurilise ja loodusliku omapära väärtustamine nii kohalike inimeste kui külaliste jaoks. Toetades kultuuripärandil, traditsioonilisel eluviisil ning kohalikul ressursil arenevat väikeettevõtlust, aitab see hoida siinset põlist maaelanikkonda, annab võimalusi siduda traditsioonid innovatsiooniga.

Programmi loomise ettevalmistavat tööd on teinud Võru Instituut aastatel 2014-2017, kuid vaatamata iga-aastasele taotlusele ei ole programmile eelarvelisi vahendeid leitud ning programmiga alustamist on pidevalt edasi tõugatud.

Päevakorrale on kerkinud Kagu-Eesti programmi loomine, mis põhineb Vabariigi Valitsuse otsusel eraldada riigieelarvest raha 3,2 mln eurot programmi elluviimiseks aastatel 2019-2022.

Kagu-Eesti programmi loomine põhineb varasemal poliitilisel dokumendil „Kagu-Eesti tegevuskava“. 2018 on rahandusministeeriumi juhtimisel toimunud arutelud piirkonna omavalitsuste ja maakondlike arenguorganisatsioonide esindajatega ootuste osas programmi tegevustele, analüüsitud olemasolevaid toetusmeetmeid ja püütud määratleda põhifookusi, milleks viimase dokumendi järgi on Kagu-Eesti ettevõtjatele arendustoetuse andmine ning toetus Kagu-Eestis elavatele noortele spetsialistidele eluaseme korrastamiseks.

Teised Kagu-Eesti tegevuskavas kokkulepitud eesmärgid, nende hulgas: **käivitada mulgi ja vana-võru programmid**, vajavad oma tegevustiku, fookuse või mastaabi tõttu täiendavaid lahendusteid.¹

¹ Kagu-Eesti programmi töödokument 17. jaanuar 2019, lk 10

Taotluse koostamise ajaks ei ole selgunud, millised lahendused on välja pakutud Vana-Võromaa programmi käivitamiseks.

Lühikokkuvõte senitehtust

Perioodil 2013-2015 on Siseministerium toetanud piirkonnale oluliste projektide arendamist eesmärgiga valmistada ette taotlusi EL rahastust silmas pidades. Aastatel 2016-2018 on Vana-Võromaa arendusprojekte toetanud Maaeluministerium.

2013. aastal on tehtud Vana-Võromaa piirkonna omapära kasutava ettevõtlussektori uuring, ideevoor prioriteetsete arenguprojektide väljaselgitamiseks, omapära kasutavate ettevõtlus-sektorite piiritlemine, arengusuundade ja tegevuste avalik arutelu kogukonnaga. Piirkonnas on võimekus omapära-ettevõtluse edenemiseks neljas valdkonnas: pärandtoit, käsitöö, loome-ettevõtlus, pärandtehnoloogiad ehituses.

Perioodil 2014-2018 on tegeldud:

- pärandipõhise loome-ettevõtluse valdkonna arenguks koostöömudeli rakendamisega, sh alusuuringud ja Vana-Võromaa käsitöövõrgustiku toimekava elluviimine (jätkuvalt töös, käesoleva taotluse tegevus 1);
- kohaliku toiduvõrgustiku toimimiseks ja toetuseks mitmete rakenduslike projektide ettevalmistamisega (töö jätkub praegu tööhõivekava vahendite toel, vastutav organisatsioon MTÜ Võrumaa Talupidajate Liit, Võru Instituudi projektijuht osaleb arendustegevustes, seotud käesoleva taotluse tegevusega 2);
- energiasäästliku ja ökoloogilise ehituse kompetentsikeskuse idee arendamisega (ettevalmistatud rahastustaotlused, rakendamine teiste toetusmeetmete abil);
- loome-ettevõtluse keskuse ideearendusega (jätkuvalt töös, rakendajaks Võru linnavalitsus, taotleb projektipõhiselt rahalisi vahendeid hoone renoveerimiseks ja kohandamiseks loomemaja vajadustele);
- kultuuripärandil põhineva mainekujundusega: lahenduste väljatöötamine võro kultuuripärandi sümbolika kasutuseks turismi-, loome-ettevõtluse-, kohaliku toidu ja kogukonnaetevõtluse turundamisel; sümbolika kasutamine avalikus ruumis koostööna piirkonna arendusasetustega (on jätkuvalt töös, arendatav koostööna eri partnerite poolt, seotud käesoleva taotluse tegevusega 2);
- Vana-Võromaa kultuuriruumi ja kultuuripärandi turunduskava koostamine (2017.a) ning turundustegevuste läbiviimine koostöös teiste partneritega (jätkuvalt töös, käesoleva taotluse tegevus 2).

Jätkutegevused 2019:

1. Vana-Võromaa käsitööettevõtluse arendamine 2019

Arendustegevuste aluseks on 2014. aastal valminud ja 2015-2018 aastatel sisuliste tegevuste osas täpsustatud käsitöösektori pikaajaline (2015-2020) toimekava, mille tegevused toetavad piirkondliku käsitöö tootearenduse ja turustamise valdkondade arendamist. Toimekava rakendamise oodatavaks tulemuseks pikemas perspektiivis on olukord, kus Vana-Võromaa käsitöö on tuntud ja tunnustatud kaubamärk ning piirkonnas on heade oskustega käsitöömeistrid, kes saavad käsitööga lississetulekut, on loonud oma väike-ettevõtte, on ühinenud käsitöötsunftidesse, mõned toodavad

käsitööd ekspordiks. Käsitöövaldkond on oluline ka võro kultuuriruumi elujõulisuse püsimisel: käsitööga tegelemine hoiab kultuurilise eripära aluseks olevaid pärandilisi oskusi ja teadmisi.

Käsitöövaldkonna eripäraks on väiksemahulisuus ja seotus loomeoskustega. Peamine vajadus on toetada käsitöölise kaupade müügiga seonduvat, aga oluline on ka abi tootearendustel (piirkonna eripäraste toodete loomine). Mõlema teema probleemistikku aitab lahendada piirkonnasisene koostöö, mis on mõne tegutsemisaasta jooksul juba edenenud (nt koostöö turismivaldkonnaga ning ürituste korraldajatega).

Praeguses koostöö väljaarendamise ja ühise turundamise kogemuste omandamise etapis on käsitöötegevusi eestvedavaks organisatsiooniks Võru Instituut ning toetavaks organisatsiooniks 2018 aprillis loodud mittetulunduslik ühing Vana-Võromaa Käsitüü, mille kaudu arendatakse käsitöö valdkonna ühistegevusi.

Käsitöövaldkonna arendamise kuus võtmevajadust, mille lahendamisega tegeldakse:

- 1.1. Tugitegevused käsitöölisele piirkonna eripära kandvate toodete arendamiseks;
- 1.2. Vana-Võromaa käsitöötoodete müüki ja reklaami toetav tegevus;
- 1.3. Käsitöölise omavaheline koostöö ja teadmiste edasiandmine;
- 1.4. Koostöö turismivaldkonnaga;
- 1.5. Loomemajandus-keskuse tegevuste käivitamise ettevalmistused;
- 1.6. Vana-Võromaa käsitöötavade tutvustamine ja oskuste edasiandmine noortele.

2019. aastaks taotleme käesolevast projektist käsitöö koordinaatori Vilve Oja töötasu (9 kuu ulatuses) ning Tallinna Mardilaadal käimisega seotud kulusid (osaliselt). Muid tegevuskulusid taotleme Vana-Võromaa pärimuskultuuri toetuse meetmest.

Käsitöövaldkonna 2019. aasta arendustegevused (periood jaanuar-detsember):

1.1. Tugitegevused käsitöölisele piirkonna eripära kandvate toodete arendamiseks.

Omapära-toodete arendustöös on sel aastal kavas keskenduda Vana-Võromaa muuseumides olevatele esemetele ning mustritele, et nende baasilt pakkuda käsitöölisele uusi ideid Vana-Võromaa meenete ja toodete loomiseks.

Teise suunana on plaanis välja kuulutada uute omapäratoodete loomise konkurss, aasta teemaks on suitsusaunaga seotud toodete loomine. Teema haakub suvise suursündmuse – suitsusaunasümfoonia – raamprogrammiga (saunatoodete müük, vajadused kinkideks) ning sama teemaga on kavas luua ka Tallinnas novembris toimuva Mardilaada ekspositsioon.

Jätakuvalt rakendame ka seniseid meetodeid tooteideede ja disaini arendamise osas (üksteisega kogemuste vahetus, koolitustel osalemine, näituste ja laatade väljapanekute analüüs).

Toodete lugude ning pakendite disaini osas nõustavad käsitöölisi Vilve Oja, Külli Eichenbaum ning Karille Bergmann. Tootearenduse teemaga tegeleb aastaringiselt koordinaator Vilve Oja.

Oodatav tulemus: Eri õppeviisidega on kogutud ideid ning teadmisi kohaliku eripäraga toodete loomiseks või eripära selgemaks väljatoomiseks. Võromaa mustreid-kirju, Võromaa sümbolikat ja võro keelt kasutatakse toodete loomisel ning müümisel.

1.2. Vana-Võromaa käsitöötoodete müüki ja reklaami toetav tegevus

1.2.1. Vana-Võromaa e-poe *Uma puut* kaubavaliku täiendamine: uute meistrite ja toodete lisamine,

väljavahetamine - tegeleb koordinaator. Käsitöölised vajavad koordinaatori nõu ning abi tootekirjelduste koostamisel ja tootefotode tegemisel. Toodete info tõlkimisel inglise keelde ning poe reklaamimisel panustavad oma aega ja teadmisi MTÜ Vana-Võromaa Käsitüü liikmed.

E-poe arendamisega tegelevad koordinaator Vilve Oja ja projektijuht Külli Eichenbaum.

Oodatav tulemus: e-poes on kaubavalik osaliselt vahetunud, lisandunud on uusi tooteid, toimub regulaarne reklaam ning postitused veebiturunduse võimalusi kasutades. Poe tuntus ning külastajaskond on laienenud.

1.2.2. Vana-Võromaa käsitöö esinduse osalemine olulisematel käsitöölaatadel ja sündmustel Vana-Võromaal ning mujal.

ERKLi Käsitööpäevadel kevadsuvel - osalemine otsustakse täpsema info ja asukoha selgumisel 25. mai Urbani laat Urvastes

12.- 13. juuli Kihnu merepäevadel

19. juuli Võru Pärimustantsu festivali laadal

20.-21. juuli Tartu Hansapäevad

2.-4. august Mooste mõisas suitsusaunasümfoonia päevaprogramm, saunatoodete müük

3. augustil Seto Kuningriigis Küllätüvä külas

10. augustil Pühajõe käsitöölaadal Võrumaal, Varese teeristis

18. augustil Ökofestivali laadal Karilatsi külas

19. oktoober üle-eestiline üritus „Käsitöökojad üle maa“

28. oktoober Lindora laat

7.-10. november XXII Mardilaat Tallinnas Saku Suurhallis

14. detsember ERM jõululaat

9.- 20. detsember jõulumüük Võrus

Laatadele väljaminekut ning üritustel osalemist koordineerib Vilve Oja, müügiga tegelevad käsitöölised. Osalist toetust vajab Vana-Võromaa esinduse osalemine Mardilaadal (sõidukulu, osalustasu).

Täpsem osalemisplaan otsustatakse märtsis-mais, kui on selgunud tingimused ja lisandunud korralduslikku infot.

Oodatav tulemus: Vana-Võromaa käsitöö on esinduslaatadel selgelt välja paistmas ning Vana-Võromaa käsitöö kui kaubamärk on reklaamitud. Käsitöölised panustavad ühistöösse. Vana-Võromaa käsitöö on esindatud Eesti käsitöö aasta tippsündmusel Mardilaadal.

1.3. Käsitöölise omavaheline koostöö ja teadmiste edasiandmine

Jätub käsitöölise vaheline info jagamine: jooksvaid teateid edastatakse e-posti listi ning eraldi loodud FB lehtede kaudu ning telefonitsi. Plaanide-vajaduste arutamiseks, seminarideks ja koolitusteks kogunetakse regulaarselt kord kuus (va suvekuud). Kokkusaamiste memod on avaldatud Vana-Võromaa Käsitüü kodulehel: <https://wi.ee/tegemise/vana-voromaa-kasituu/> Võrgustik on avatud uutele huvilistele. Koostööd ja infovahetust korraldavad koordinaator Vilve Oja ning projektijuht Külli Eichenbaum.

Oodatav tulemus: toimib käsitöölise omavaheline koostöötegevus – ühistegevused on läbiarutatud ja planeeritud, toimib infovahetus ja tegevuste reklaam, toimub müügikoostöö ja üksteise nõustamine. Toimunud on 8 ümarlaua-kokkusaamist. Otsekontaktide kaudu lisandub koostööringi uusi käsitööhuvilisi.

1.4. Käsitöö tihedam lõimimine turismivaldkonnaga.

Jätkatakse Vana-Võromaa kaubamärgi all oleva käsitöö vahendamist suvisel turismihooajal piirkonna müügipaikadesse.

Koostöö toimub Vana-Võromaa kultuuriruumi turundamise tegevustega (osalemine kampaaniates, käsitöö esiletoomine trükistes ning reklaamides).

Konkursi korraldamine uute pärisumus-toodete loomiseks (suitsusauna teema, võru keel) ning uute kaupade esitlemine üritustel.

Kontaktide ja tellimuste vahendamine ettevõtjate, seltside ja käsitöölise vahel (töötubade korraldamise soovid, eritellimused esemete tegemine, käsitöö tutvustamine jms).

Oodatav tulemus: Käsitöölisi kaasatakse Vana-Võromaa kultuuriruumi turundusse, käsitöölised saavad oma oskustele ja toodetele uusi müügivõimalusi ning kliente; tootekonkursi kaudu luuakse uusi kohalikku eripära kandvaid turismimeeneid.

1.5. Loomemajandus-keskuse käsitöötegevuste käivitamise ettevalmistused.

Loomemaja avamiseks Võru kesklinnas otsib Võru linn lisavahendeid rahvusvahelistest koostööprojektidest. 2018. aasta jooksul muutusid varasemad plaanid loomemaja hoone osas. Linnavalitsuse esindjatega on loomemaja tulevikku ning toimimispõhimõtteid arutatud, kuid päris sobivat ja oodatavat tulemust uus lahendus ei paku. Loometegevuse ruumide juurde esindus- ja müügiruumide väljaehitamine on küsitav, sest kohandamisele minev hoone asub kõrvalises kohas, kuhu ligipääs ostjate ning turistide jaoks ei ole mugav. Loomemaja töökodade osa võiks valmis saada kõige varem aastal 2021, valmimine sõltub rahastusvõimalustest. Käsitöövõrgustiku poolt on välja pakutud idee luua esinduslik käsitöö müügikoht linna uuendatud keskväljaku äärde, aga see idee on veel kaalumisel.

Käesoleval aastal tuleb võrgustiku koostöötegevusteks kasutada Võru Instituudi ruume ning uurida muude ruumide kasutamise võimalusi. Jätkame koostööd Võru linnaga loomemaja kavandamise küsimustes ning esindusruumidele lahenduste leidmisel. Tulemusi on selles protsessis keeruline prognoosida, eesmärgiks on leida esindusruumide osas lahendus.

1.6. Lisandunud töösuund: vajadus piirkonna eripära ja siinset käsitööoskust edasi anda noortele.

2019. aasta esimesel poolel on kavas luua otsekontaktid Vana-Võromaa koolide käsitööõpetajatega uurimaks nende koostöövalmidust õpetada või tutvustada kooli käsitöötundides kohalikke tavasid, traditsiooni, mustreid, kodukihelkonna rahvarõivaid, praktilisi töövõtteid ning kohalikus võtmes esemete valmistamist.

Esimese etapina selgitame välja õppekavade võimalused, teise etapina õpetajate takistused, mis segavad või ei lase kohaliku käsitöötava õpetada. Seejärel pakume välja lahendusi vastavalt õpetajate vajadustele (alates õppekavade analüüsist, viidetest infomaterjalidele, mustrikogudele, piltidele, esemetele kuni näidistundide läbiviimiseni).

Käsitööõpetajate kaasamist koostöövõrgustikku korraldavad koordinaator Vilve Oja ning projektijuht Külli Eichenbaum.

Oodatav tulemus: Loodame, et sügisel algaval õppeaastal võiks vähemalt kahes Vana-Võromaa koolis olla rakendamisel pärimuspõhine käsitööõpetus.

2. Vana-Võromaa kultuuriruumi turundustegevused 2019

2019. aastal jätkab Võru Instituut koostöös partneritega (Võru ja Põlva mk turismikoordinaatorid,

piirkonna muuseumid, Võrumaa Arenduskeskus) tööd Vana-Võromaa kultuuriruumi ja kultuuripärandi turundustegevuste rakendamisel. 2017. aastal koostatud turunduskava põhitegevused on partnerite vahel täiendavalt kooskõlastatud 2019. aasta jaanuari alguses.

2019. aastaks kavandatud tegevused:

- 2.1. Vana-Võromaa kultuuripiirkonna viimine turismiveebi puhkaestis.ee leheküljele;
- 2.2. Kultuurielamuste ja -sündmuste aastaringi kalendri 2019 sündmuste turundamine eri kanalite kaudu, 2020. aasta sündmuste kalendri kavandamine;
- 2.3. Vana-Võromaa kultuuriruumi ja -pärandit tutvustavate koolituste korraldamine;
- 2.4. Kultuuripärandit esitlevate fotode pildipanga täiendamine esinduspiltidega;
- 2.5. Vana-Võromaa kultuuripärandi tutvustamiseks pressireiside korraldamine, turismitrükiste sisuline nõustamine ja tekstide koostamine, piltide valik ja lepped;
- 2.6. Vana-Võromaa esinduslikuse lisatruki tegemine;
- 2.7. Töö Vana-Võromaa toidupiirkonna korraldusmeeskonnas, osalemine Uma Meki turundustegevustes, suitsusaunakombestiku turundustegevustes.

Osade tegevuste kulusid saab kanda koostööprojektist „Vana-Võromaa turundustegevused 2018-2019“, partnerid Võru Instituut, Võrumaa Arenguagentuur, Võro Selts VKKF, rahastaja Võrumaa Partnerluskogu.

Käesoleva projekti raames taotleme projektijuhi töötasukulusi (osaliselt) ning turunduskulusid (osaliselt), täpsemad selgitused järgnevad sisulise töö kirjeldusele.

2.1. Ette on valmistatud materjalid Vana-Võromaa piirkonna esitlemiseks puhkaestis.ee lehel ja olemas on EAS-i poolne kinnitus, et materjalid vastavad nõuetele. Esindustekst on kooskõlastamisel Vana-Võromaa omavalitsustega. Veebruaris esitame nõuetele vastavad materjalid EAS-le.

Avaldamise aeg sõltub EAS-i tööjärjest.

Peale avaldamist puhkaestis.ee lehel selguvad järgmised nõutavad sammud, et piirkonda saaks esitleda välisurgudele suunatud visitestonia.ee eri keeltes lehtedel. Projektijuht koos partneritega teevad vajalikud sisulised tööd.

Oodatav tulemus: Vana-Võromaa piirkond on esitletud puhkaestis.ee lehel. Visitestonia.ee lehel avaldamine sõltub seatavtest tingimustest, kuid loodame, et aasta jooksul jõuab Vana-Võromaa ka sinna.

2.2. Kultuurielamuste-sündmuste aastaringi kalendri 2019 sündmuste turundamine eri kanalite kaudu, 2020. aasta sündmuste kalendri kavandamine.

Vana-Võromaa kultuuripärandit esitlevad sündmused turundatakse piirkonna kohta koostatavates turismitrükistes (trükiseid levitatakse nii kohapeal kui messidel), veebikanalites (Eesti kultuurikalendrid, visitvoru.ee ja visitpolva.ee, piirkonna promokampaaniad sotsiaalmeedias). Projektijuht korraldab sündmuste info kajastamise viidatud kanalites.

Sündmuste ja tegevuste 2019 a. kalender täieneb jooksvalt erinevate kohalike väikesündmustega, mille turundamisel annab projektijuht sündmuste korraldajatele nõu ning abi.

Jätkub 2018 sügisel alustatud Vana-Võromaa muuseumite elamusõppe programmi turundamine: reklaamid sihtrühmadele, järgneva õppeaasta programmi koostamine ning hooajaelne turundustöö augustis-septembris.

Oktoobris-novembris koostab projektijuht koostöös sündmuste korraldajatega kalenderplaani 2020. a

põhisündmustega. Koostöös muuseumite, turismiobjektide valdajate ning ettevõtjatega jätkatakse kultuuriretkede pakettide kavandamist (ajastu-tuurid, vesiveskid, vaatetornid, ristipuud ja –metsad)
Oodatav tulemus: Vana-Võromaa sündmuste info on jõudnud eri reklaamikanaleid mööda sihtgruppideni, see on toonud uusi külastajaid piirkonda.

2.3. Vana-Võromaa kultuuriruumi ja -pärandit tutvustavate koolituste korraldamine (seotud koostööprojektiga Vana-Võromaa turundustegevused).

Koolitused on suunatud kohalikele ettevõtjatele, giididele, turistide otseteenindajatele. Esimene koolitus toimub aprillis, teemaks suitsusaunakombestiku põhjalikum tundmaõppimine. Teine koolitus toimub sügisel, teema on täpsustumisel. Projektijuht kavandab koolituse sisu ja viib läbi koolituspäeva, kogub tagasiside.

Oodatav tulemus: Osa Vana-Võromaa turismivaldkonnas tegutsejaid on juurde saanud põhjalikke teadmisi võro kultuuriruumi eripära kohta ja kasutavad teadmisi oma turismiteenus(t)e arendamisel.

2.4. Pildipanga täiendamine. Projektijuht suhtleb jooksvalt erinevate fotograafidega saamaks pärandit esitlevaid hea kvaliteediga fotosid. Vajalik oleks fotosessioonide korraldamine erinevatel üritustel või ka eraldi lavastuste korraldamine. Selleks otsitakse koostöös turismi-koordinaatoritega täiendavaid rahastusvõimalusi. Rahastuse saamisel tuleb korraldada 5-7 võttepäeva erinevatel pärimuskultuurisündmustel.

Oodatav tulemus: pildipank on täienenud turunduses ning reklaamides vajaolevate kõrgekvaliteediliste sisuturunduslike piltidega.

2.5. Vana-Võromaa kultuuripärandi tutvustamiseks pressireiside korraldamine, sisuturundustekstide koostamine, piltide valik ja lepped (seotud koostööprojektiga Vana-Võromaa turundustegevused).

Koostööprojekti raames saab korraldada sel aastal kaks väiksemahulist pressireisi Vana-Võromaa piirkonda. Veebruaris on kavandatud korraldada Vana-Võromaa ringkäik blogija Kristi Vikmanile, mai alguses blogija Henryle. Mõlemate reiside muljeid jagavad blogijad oma blogide kaudu, kust see levib sotsiaalmeedia võrgustike kaudu ja toob piirkonda uusi külalisi. Projektijuht korraldab koos turismikoordinaatoriga blogijate teekonna, lepib kokku külastused ja kõneisikud, vajadusel ka saadab ajakirjanikku.

Erinevates turismitrükistes Vana-Võromaa eripärasid avavate tekstide koostamine, nõustamine, pildimaterjali otsimine ja autoritega suhtlemine. 2019. a koostatakse Võru maakonnas teematrükiseid (lastega Võrumaal, Võromaa toit, kultuurielamused, erilised ja ägedad ettevõtmised, talvised tegemised) ning Võru maakonna turismiajakiri Uma ja hää. Projektijuht nõustab sisu, kujundust ja koostab lühitekste, hangib sobivaid fotosid.

Oodatav tulemus: on toimunud vähemalt kaks pressireisi Vana-Võromaa sündmuste/paikade kajastamiseks; suvehooajaks ilmuvates turismitrükistes on kasutatud piirkonna sümbolikat, kajastatud ning esitletud siinseid kultuurieripärasid.

2.6. Esindustrukise *Vana-Võromaa tiijuht* lisatrüki tegemine

2018. aastal koostöös piirkonna turismikoordinaatoritega ning Võrumaa Arenduskeskusega valminud Vana-Võromaa esindustrukised:

https://wi.ee/wp-content/uploads/2018/07/vana_vorumaa_EST_V6RU_vaade.pdf

https://wi.ee/wp-content/uploads/2018/07/vana_vorumaa_ENG_FIN_vaade.pdf

https://wi.ee/wp-content/uploads/2018/07/vana_vorumaa_LAT_RUS_vaade.pdf

osutusid turismiringkondades nii populaarseks, et kolmeks aastaks jaguma kavandatud tiraaž on peale 2019. aasta messiperioodi otsas. Vajalik on teha kõigi kolme trükise lisatiraaž. Käesolevas taotluses taotleme soome-inglise ning läti-vene keelsete voldikute lisatiraaži (mõlemat 5000 ex), trükikulude katmist.

Oodatav tulemus: aprillis, enne suvehooaega on valmis Vana-Võromaad tutvustavad võõrkeelsed voldikud.

2.7. Töö Vana-Võromaa toidupiirkonna korraldusmeeskonnas, osalemine Uma Meki turundustegevustes ning suitsusaunakombestiku turundustegevustes.

Vana-Võromaa kultuuripärandi tervikturundamiseks osaleb projektijuht oma tööpanusega lisaks käsitöövõrgustiku arendusele veel ka suitsusaunatavadega seotud toodete/teenuste turundamisel ning kohaliku toiduvõrgustiku meeskonnas.

2019. aastal on piirkonna kultuuripärandi turundamisel peamisteks mainesündmusteks suvised suitsusaunasümfoonia päevad (2.-4. augustil Mooste mõisas) ning aasta läbi toimuvad kohaliku toiduga seotud ettevõtmised. Eri sündmuste vahelise ristturunduse korraldamiseks ja tervikturundusse sidumiseks on vajalik osaleda kõigis meeskondades.

Oodatav tulemus: erinevate võrgustike ja meeskondade koostöös on Vana-Võromaa kultuurilised eripärad sündmuste ja tegevuste kaudu hästi nähtavad nii Eestis kui ka lähivälismaal, piirkond eristub teistest omapäraste teenuste/toodete poolest, kasvab nii uute külastajate kui ka korduvkülastajate hulk.

Turundustegevuste oodatavad tulemused tervikuna:

Võromaa kultuuripärandi turundamistegevused toovad Vana-Võromaa eripärase piirkonnana esile, kasvab piirkonna külastatavus, sh kultuurihuviliste külastajate hulk. Võromaa tuntumaid eripärasid (võro keel, suitsusaun, lõõtsatava, Uma Mekk, Uma Pido) kasutatakse kavakindlalt turundamisel. Regulaarne turundustegevus suurendab muuseumide külastatavust ja toetab piirkonna omapära-ettevõtlusega tegelevaid väikeettevõtteid. Kultuuripärandi turundustegevus toetab ka Vana-Võromaa positiivset kuvandit väärtusliku ning huvitava elukeskkonnana.

Tegevustele taotletav finantseerimine

Taotlusele on lisatud tegevuste eelarvestatud kulukalkulatsioonid koos selgitustega lisa 1

Tegevused:

Käsitöövõrgustiku tegevuste toimumiseks taotleme maaeluministeeriumilt toetust koordinaatori palgakuludeks (9 kuud) ning Mardilaadal käimise kuludeks (täpsem kalkulatsioon on lisatud eelarvestuses).

Vana-Võromaa kultuuriruumi turundustegevuste osas taotleme maaeluministeeriumilt toetust Vana-Võromaa esindusliku lisatrüki kuludeks, osalist toetust kultuuripärandi turundustegevuste kuludeks (pressireisid, koolituste läbiviimine, väikses mahus kujundus- ning trükiteenused).

Üldkulud:

Taotleme projektijuhi töötasu kulusid 7 kuu ulatuses ning projekti tegevuste läbiviimisega seotud sõidukuluseid. Projektijuht osaleb käsitöövõrgustiku tegevuste juhtimisel ning töötab kultuuriruumi turundustegevustega, lisaks osaleb kohaliku toidu võrgustiku juhtrühmas, turismivõrgustiku juhtrühmas, suitsusaunasümfoonia korraldustoimkonnas ning tegeleb Vana-Võromaa sümbolika kasutamise nõustamisega.

Projekti elluviimiseks vajalike tehtavate kulude kohta ei ole Võru Instituut saanud ega taotle samal ajal rahastamist muudest riigieelarvelistest või Euroopa Liidu või välisvahenditest.

Programmilise toetuse vajadus ja ootused tulemustele

Kultuurilise eripäraga seotud ettevõtlus on enamasti väike-ettevõtlus, mis vajab turule sisenemiseks ning konkurentsivõime saavutamiseks omavahelist koostööd ning ettevõtlust takistavate kitsaskohtade lahendamist. Seda abi saavad pakkuda ühistegevusvõrgustikud, mis aga vajavad koostöö toimimiseks tegusaid eestvedajaid ning ühistegevuste osalist tuge, sest väikeettevõtjate endi võimekus võrgustikesse panustada (nii aega, inimesi kui raha) on üsna piiratud.

Tugevat toetust vajab Vana-Võromaa kultuuriruumi mainekujundus, piirkonna kui hea elukeskkonna turundamine peredele ning loomeinimestele, sobiva omapäraetevõtlusega tegelemise paigana ning huvitava külastus- ja puhkusepiirkonnana. Sellega seoses näeme vajadust investeringuteks nii kultuuriruumi visuaalsesse üldilmesse, kultuuripärandit esitlevatesse objektidesse kui ka mainesündmuste toimumisse. Praegused erinevad, aga üsna kindla suunitlusega toetusmeetmed (ülevaade on koostatud Kagu-Eesti programmi kavandamise käigus) ei võimalda kultuurieripära arendamise vajadusi katta. Enamus meetmetest ei ole rakendatavad Vana-Võromaa kultuuriruumi kui terviku põhiselt.

Setomaa ja Peipsiveere programmide pikaajaline ning pidev toimimine on nende kultuuriruumide kui tervikute arenemisele head hoogu andnud ja seal näeme positiivseid tulemusi.

Vana-Võromaa kultuuriruumi arengut toetava programmi rakendamisel näeme pikas perspektiivis piirkonna omapära võimalusi kasutavate väike-ettevõtete arvu kasvu, uudsete toodete ja teenustega ettevõtete lisandumist, ettevõtete käibe kasvu. Eripärase kultuuripiirkonna hea maine toob piirkonda tagasi siinse päritoluga tegusaid ning ettevõtlikke inimesi, kogukonnad muutuvad tugevamaks ja paremini toimetulevaks. Programmi tugi võiks anda uusi võimalusi piirkonna elanikele oma oskuste ja teadmistega elatist teenida ning kodukohas elades majanduslikult hästi toime tulla.

Võrokeste omanäolise kultuuripärandi püsimise seisukohalt on praeguses globaliseerunud maailmas väga oluline toetada Vana-Võromaa majandus- ning ettevõtluskeskkonda, et võro kultuuri kandjatel ning selle kultuuri juurtega inimestel oleks võimalik oma kultuuriruumis väärikalt elada ja oma teadmised-oskused järeltulevatele põlvkondadele edasi anda.

Taotleja: Võru Instituut

Esindaja: direktor Rainer Kuuba

Kontaktandmed:

Reg nr 70004347

Aadress: Tartu tn 48 Võru 65609

Telefon: 7828750

Konto nr ja omanik:

Rahandusministeerium EE891010220034796011

Viitenumber 2800047436

Taotluse koostas: Külli Eichenbaum
projektijuht